

STANDARDY OCHRONY DZIECI

W DUSZPASTERSTWIE PARAFIALNYM

PARAFII

PW. PRZEMIENIENIA PAŃSKIEGO,

W SANOKU

Preambuła

Niniejszy dokument stanowi realizację obowiązku prawnego dotyczącego wprowadzenia we wszelkich instytucjach, w których przebywają dzieci, standardów ich ochrony przed krzywdzeniem [ustawa z dnia 28 lipca 2023 roku o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 1606)].

Standardy ochrony dzieci to zasady, które mają przyczyniać się do tworzenia bezpiecznego środowiska w taki sposób, by każde dziecko mogło się czuć w parafii dobrze, było w niej akceptowane i szanowane. Standardy określają również sposób reagowania na krzywdę lub niestosowne zachowanie w parafii lub poza nią, a także wyznaczają sposób postępowania z osobą krzywdzoną i sprawcą.

Najważniejsze elementy standardów ochrony dzieci

Każda osoba w naszej parafii jest odpowiedzialna za tworzenie bezpiecznego środowiska: księża, siostry zakonne, pracownicy, rodzice, dzieci i młodzież. Wszyscy razem starają się współpracować w trosce o dobro wspólne.

W parafii pw. Przemienienia Pańskiego w Sanoku wyznaczono osoby, które mają szczególną odpowiedzialność w zakresie ochrony dzieci i młodzieży przed krzywdzeniem: osoba zaufania – Wojciech Niezgoda, w sprawach ochrony nieletnich można też zgłaszać się do ks. proboszcza – ks. Romana Fronia.

Do obowiązków proboszcza należy wdrażanie w życie standardów ochrony przed przemocą.

Wszystkie działania powinny być podejmowane w trosce o dzieci i młodzież, by zapewniać im poczucie bezpieczeństwa oraz wspomagać ich rozwój.

W parafii organizowane są różne inicjatywy edukacyjne skierowane do pracowników, rodziców, dzieci i młodzieży. Szkolenia i warsztaty dotyczą sposobów tworzenia bezpiecznego środowiska, ochrony przed krzywdzeniem i przeciwdziałania różnym formom przemocy.

Niedopuszczalne jest stosowanie jakiegokolwiek formy przemocy (fizycznej, psychicznej czy seksualnej) przez pracowników parafii lub dzieci.

Każdy sygnał świadczący o tym, że dziecko może doświadczać przemocy ze strony osoby dorosłej lub innego dziecka w parafii lub poza nią, jest zawsze bardzo poważnie traktowany przez pracowników parafii. Każda sytuacja jest odpowiednio badana, a podejmowane działania mają na celu jak najszybsze przerwanie krzywdzenia i udzielenie wsparcia osobie, która go doświadcza.

Kiedy dzieje się coś niepokojącego, szczególnie wtedy, gdy dzieci i młodzież są krzywdzeni przez innych lub są świadkami krzywdy innej osoby, niezwłocznie powinni o sytuacji poinformować pracowników parafii/osobę zaufania.

Szczególnie ważną częścią standardów są zasady bezpiecznych relacji między dorosłymi a dziećmi oraz między dziećmi. Mają one służyć tworzeniu bezpiecznego i przyjaznego środowiska w parafii. Pracownicy będą zawsze reagować na przekraczanie i nierespektowanie przyjętych zasad.

Podstawową zasadą jest równe traktowanie wszystkich dzieci. Godność każdej osoby jest w naszej parafii szanowana. Jednocześnie uwzględnia się wyjątkowość i indywidualność każdej osoby, co wymaga dostosowania metod i podejścia uwzględniającego jego potrzeby i sytuację życiową.

Pracownicy parafii powinni reagować na niewłaściwe zachowania dziecka wobec samego siebie, rówieśników lub dorosłych, upominając go i stosując przyjęte w parafii środki dyscyplinujące. Jest to przejaw troski osób dorosłych o bezpieczeństwo i prawidłowy rozwój dzieci.

Pracownicy parafii reagują na niebezpieczne, szkodliwe i krzywdzące sytuacje dziejące się w przestrzeni internetowej. Dziecko zawsze może poprosić o pomoc, gdy ono samo lub ktoś inny doświadcza krzywdzenia w sieci.

Pracownicy parafii dbają o ochronę wizerunku dzieci i młodzieży. Rodzice decydują, czy wyrażają zgodę na publikację zdjęć i filmów prezentujących wizerunek ich dzieci. Podczas różnych wydarzeń związanych z życiem parafii są robione zdjęcia i nagrywane filmy, które mogą później być wykorzystane w mediach społecznościowych. Mogą być na nich obecni tylko ci, których rodzice wyrazili na to zgodę. Każde dziecko w momencie wykonywania zdjęć lub nagrań ma prawo powiedzieć, że nie chce, by jego wizerunek w materiałach z tego konkretnego wydarzenia był publikowany. Pracownicy szanują decyzję dziecka. Powyższa zasada nie dotyczy sytuacji, kiedy wizerunek osoby stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz lub impreza publiczna.

Dzieci i młodzież powinny szanować prawo do prywatności rówieśników oraz dorosłych, dlatego nie mogą publikować w przestrzeni internetowej i w swoich mediach społecznościowych wizerunku innych osób bez jej wiedzy i zgody.

Zasady bezpiecznych relacji pracowników parafii z dziećmi

W standardach ochrony dzieci znajduje się szczegółowy kodeks zachowań, który powinien być respektowany przez wszystkich pracowników parafii.

Pracownicy parafii podejmują działania dla dobra dzieci i w ich najlepszym interesie.

Każde dziecko jest traktowane z szacunkiem, uwzględnia się jego godność, prawo do prywatności, a także indywidualne potrzeby, zdolności i sytuację życiową.

Indywidualne podejście nie może oznaczać niesprawiedliwego faworyzowania wybranego dziecka.

Pracownicy dbają o tworzenie odpowiednich relacji z dziećmi, właściwych dla osób dorosłych, opartych na szacunku, zaufaniu i respektowaniu odpowiednich granic w komunikacji i kontakcie fizycznym.

Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy w jakiegokolwiek formie.

Niedopuszczalne jest nawiązywanie z dziećmi i młodzieżą jakichkolwiek relacji o charakterze seksualnym czy romantycznym.

Niedopuszczalne jest utrwalanie wizerunku dzieci dla celów prywatnych.

Każdy kontakt z dziećmi jest jawny i wynika z realizacji zadań i działań prowadzonych na rzecz parafii. Pracownicy nie mogą utrzymywać relacji prywatnych z dziećmi (poza sytuacjami, gdy kontakty poza parafią wynikają z innych przyczyn – np. pracownik jest członkiem rodziny bądź znajomym rodziny dziecka).

W sytuacji, gdy dorośli nie stosują się do przyjętych zasad, świadek takiego zachowania może zgłosić sprawę do osoby przyjmującej zgłoszenia, innego pracownika parafii, którego darzy zaufaniem, lub bezpośrednio do proboszcza.

Zasady bezpiecznych relacji między dziećmi

Parafia jest miejscem zapewniającym bezpieczeństwo dzieciom także w grupie rówieśniczej. Kierując się wartościami wypływającymi z Ewangelii, staramy się wpoić naszym parafianom postawę szacunku wobec każdego człowieka – dzieci i dorosłych. Pragniemy, by w relacjach międzyludzkich bliska była im ewangeliczna zasada: „Wszystko więc, co chcielibyście, żeby wam ludzie czynili, i wy im czyńcie” (Mt 7,12a).

Zasady bezpiecznych relacji między dziećmi poznali wszyscy pracownicy i współpracownicy parafii, dzięki czemu mogą oni umiejętnie i adekwatnie do zaistniałej sytuacji reagować na każde niewłaściwe zachowanie czy przemoc. Również dzieci powinny przestrzegać poniższego kodeksu podczas spotkań w parafii i poza nią, w kontakcie bezpośrednim i wirtualnym.

Kodeks zachowań został wywieszony w salkach parafialnych. Ewaluacja i weryfikacja zasad bezpiecznych relacji pomiędzy dziećmi odbywać się będzie co dwa lata, a także po każdej sytuacji kryzysowej, jeśli w parafii podjęta zostanie interwencja z powodu krzywdzenia rówieśniczego. Zmiana treści zasad bezpiecznych relacji między dziećmi jest możliwa w każdym momencie na ich wniosek i z ich udziałem.

Równe traktowanie i szacunek dla każdej osoby

Traktuj innych tak, jak chcesz, aby inni traktowali Ciebie.

Pamiętaj, że każda osoba jest kimś wyjątkowym i szczególnie obdarowanym przez Boga. Należą się jej szacunek i troska o jej dobro.

Bądź tolerancyjny – szanuj odmienny wygląd, przekonania, poglądy i cechy koleżanek/kolegów.

Pamiętaj, że przez różnorodność wzajemnie się ubogacamy.

Masz prawo do zabawy i relacji z każdym dzieckiem, ale pamiętaj, że nie zawsze inne dziecko ma chęć do kontaktu z Tobą w danym momencie. Uszanuj to.

Zachowaj otwartość i bądź wrażliwy na wszystkie osoby, nawet jeśli nie należą do grona Twoich najbliższych przyjaciół. Nie wykluczaj ich ze wspólnych działań, rozmów i szkolnych aktywności.

Zasady komunikacji między dziećmi

Zachowuj życzliwość i szacunek wobec koleżanek/kolegów.

Pamiętaj, że każdy ma prawo do wyrażania swojego zdania, myśli i przekonań, o ile nie naruszają one dobra innych osób.

Słuchaj innych, gdy mówią. Nie przerywaj innym, gdy się wypowiadają.

Zachowuj kulturę słowa w każdej sytuacji.

Stosuj formy grzecznościowe.

Pytaj o zgodę na kontakt fizyczny (przytulenie, pogłaskanie).

Szacunek dla cudzej własności, prywatności i przestrzeni

Szanuj rzeczy osobiste i mienie innych osób.

Zapytaj, jeśli chcesz pożyczyć od kogoś jakąś rzecz.

Nie przeglądaj prywatnych rzeczy innych osób bez ich wiedzy. Każdy ma prawo do prywatności.

Nie rób zdjęć, nie nagrywaj, ani nie rozpowszechniaj wizerunku kolegów/koleżanek i innych osób bez ich wyraźnej zgody.

Pamiętaj, że każdy ma prawo do przestrzeni osobistej. Jeśli inna osoba potrzebuje chwili samotności, uszanuj to. Naruszanie tej przestrzeni może rodzić konflikty.

Zakaz stosowania przemocy w jakiegokolwiek formie

Nie stwarzaj sytuacji, w których ktoś czułby się celowo pomijany, izolowany.

Nie stosuj przemocy szturchanie, popychanie, kopanie czy siłowe przytrzymywanie kolegi/koleżanki naruszają jego/jej integralność fizyczną.

Szanuj przestrzeń intymną kolegów/koleżanek. Nigdy nie dotykaj ich w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.

Nie wyśmiewaj, nie obgaduj, nie ośmieszaj, nie zawstydzaj, nie upokarzaj, nie lekceważ i nie obrażaj kolegów/koleżanek.

Nie wypowiadaj się w sposób obraźliwy o rodzicach kolegów/koleżanek.

Nie zwracaj się w sposób wulgarny do innych.

Pamiętaj, że żarty są wtedy żartami, kiedy nikt z ich powodu nie cierpi. Jeśli tak jest, natychmiast zakończ taką zabawę słowną.

Nie narażaj siebie i innych uczniów na sytuacje zagrażające życiu i zdrowiu fizycznemu czy psychicznemu.

Nie wyrażaj negatywnych, prześmiewczych komentarzy na temat zachowania, pracy, wyglądu kolegów/koleżanek.

Nie zabieraj rzeczy należących do innych bez ich zgody.

Szacunek w kontaktach internetowych i zakaz cyberprzemocy

Szanuj innych i traktuj ich tak, jak chcesz, by traktowali Ciebie – dotyczy to wszystkich typów Twojej aktywności w Internecie. Po drugiej stronie ekranu jest drugi człowiek.

Pamiętaj, że cyberprzemoc często zaczyna się od tzw. „niewinnych żartów”. Nie każdy ma takie samo poczucie humoru. Uważaj na to, co piszesz i co publikujesz, w Internecie nic nie ginie. W świecie wirtualnym łatwo poruszyć lawinę wzajemnych niechęci, co może doprowadzić do konkretnej formy przemocy.

Nie udostępniaj kontaktów do innych osób (telefonicznych, mailowych) bez ich zgody.

Dbaj o swój oraz innych wizerunek w sieci – nie publikuj wrażliwych danych, powierzonych ci informacji oraz zdjęć i filmów ośmieszających innych. Szanuj ich prywatność.

Chroń intymność swoją i innych. Nie wysyłaj i nie udostępniaj zdjęć lub filmów, które by ją naruszały.

Sprzeciwiaj się hejtowi, sam nie publikuj obrażających i agresywnych komentarzy oraz reaguj, gdy zauważysz, że ktoś jest poniżany. Nie przesyłaj dalej ośmieszających wiadomości. Zgłoś takie działania odpowiednim osobom.

Nie prowokuj innych do niepotrzebnych, nieuzasadnionych kłótni. Trolling, świadome poniżanie, nękanie i zaczepki są zachowaniami niedopuszczalnymi.

Nie wykluczaj swoich rówieśników z grup w mediach społecznościowych z powodu swoich prywatnych niechęci.

Nie podszywaj się w Internecie pod inne osoby. Takie zachowanie w cyberprzestrzeni jest kradzieżą tożsamości. To jest przestępstwo.

Jeżeli zauważysz, że ktoś nie wylogował się ze swojego konta, nie wykorzystuj tej sytuacji do działań, które przyniosłyby mu szkodę, ale życzliwie poinformuj go o jego nieuwadze.

Pamiętaj, że groźby, pomówienia, nawoływanie do nienawiści, prześladowanie, ośmieszanie w cyberprzestrzeni także są karalne. Twoje działania w sieci nie są anonimowe.

Sposoby pokojowego rozwiązywania konfliktów

Wycisz się, uspokój, zatrzymaj niepotrzebną kłótnię, zanim stracisz nad sobą kontrolę. Zastanów się, co chcesz osiągnąć. Jeśli to możliwe, podejmij spokojną rozmowę z drugą stroną.

Umów się na rozmowę w bardziej stosownych warunkach, w ten sposób zyskasz czas na konstruktywny dialog.

Powiedz, co według Ciebie jest problemem, co przyczyną nieporozumienia, czego oczekujesz.

Słuchaj drugiej osoby. Dopytaj o jej odczucia i oczekiwania. Podsumuj to, co usłyszałaś/usłyszałeś dla upewnienia się, czy dobrze zrozumiałaś/zrozumiałś jej komunikat.

Upewnij się, że Twój rozmówca powiedział wszystko w odniesieniu do swoich odczuć.

Wspólnie wymyślcie rozwiązanie satysfakcjonujące obie strony.

Jeśli nie uda się Wam dojść do porozumienia, poproś o pomoc osobę dorosłą, aktualnego opiekuna grupy. Porozmawiaj o tym z Twoimi rodzicami. Nie rozwiązuj konfliktu samodzielnie.

Nie bądź obojętny, gdy komuś dzieje się krzywda. Zawsze poinformuj o tym osobę dorosłą.

Osoby i miejsca, gdzie można uzyskać pomoc

W sytuacji gdy: doświadczasz przemocy ze strony osoby dorosłej lub innego dziecka w parafii lub poza nią, jesteś świadkiem krzywdzenia innej osoby, dzieje się coś niepokojącego, przeżywasz trudne chwile, nie zostawaj z tym sam/sama. Możesz znaleźć wsparcie. Blisko Ciebie są osoby, które będą umiały Ci pomóc.

Osoby, do których zawsze możesz się zwrócić w parafii o pomoc: osoby przyjmujące zgłoszenia o krzywdzeniu / osoby zaufania

(Osoba zaufana powołana jest do przyjmowania zgłoszeń w przypadku naruszenia standardów lub zaistnienia incydentów przemocy. Musi to być osoba faktycznie budząca zaufanie, odpowiednio przygotowana oraz posiadająca tzw. kompetencje miękkie, predysponujące ją do kontaktu z osobami skrzywdzonymi. Nie może ona na własną rękę podejmować działań służących wyjaśnieniu podejrzeń i zarzutów lub weryfikacji zgłaszanych faktów. Współpracuje ściśle z osobą odpowiedzialną za interwencję. Osoby te zobowiązane są do zachowania poufności).

Osoba zaufana:

Wojciech Niezgoda (nr tel. 501 148 728)

Osoba odpowiedzialna za interwencję:

ksiądz Roman Froń – proboszcz (nr tel. 510 727 011).

Możesz też szukać wsparcia poza parafią. Warto znać telefony zaufania i miejsca, w których możesz uzyskać fachową pomoc:

800-12-12-12 – całodobowy Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka;

116-111 – całodobowy telefon zaufania dla dzieci i młodzieży prowadzony przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę;

112 – numer alarmowy w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia.

Niebieska Linia – <https://www.niebieskalinia.info/> **Procedura “Niebieskie karty”** – jest narzędziem, którego głównym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa osobie doznającej przemocy domowej, obejmuje też współpracę przedstawicieli różnych instytucji i podmiotów, które są zobowiązane do reagowania w przypadku uzyskania informacji o wystąpieniu przemocy domowej.

Wsparcie dla rodziny i ofiar przemocy można uzyskać także w następujących instytucjach lokalnych:

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sanoku

ul. Szopena 5

38-500 Sanok

tel/fax: 13 46 316 71

poradniapp@sanok.com.pl

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sanoku

ul. Szopena 5

38-500 Sanok

tel: (13) 46 43 593, fax (13) 46 43 593 wew. 38

pcpr@sanok.naszepcpr.pl

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sanoku

ul. Zaulek Szwejka 4

38-500 Sanok

tel. 13 46 08 030

Komenda Powiatowa Policji w Sanoku

ul. Witkiewicza 3

38- 500 Sanok

tel. 47 82 96 310, wew. 11

sanok@rz.policja.gov.pl